

Darrere uns ulls negats

Un relat de: [Sadurní d'Aloni](#)

Al principi m'ho vaig creure quan m'ho deia la gent gran. El meu avi m'explicava que no parlen com nosaltres, amb paraules. Més aviat ho fan amb la mirada, que és un fet molt diferent. "I és que n'hi ha de grans paraules, però mirades com aquestes n'hi ha ben poques, t'ho asseguro"; sempre em deia. Però llavors, jo encara era massa petita per entendre-ho, i el "per què" insolent, que mai descansa en aquesta edat, no em deixava reposar de tants enigmes que em quedaven descoberts. Potser sí que era veritat que en temps passats, remots, s'oblidaren de parlar...

Als meus cinc anys recent complerts, els meus pares me'n van regalar un de ben bonic. Tenia poc pèl: potser a on n'hi havia més era a la part de les orelles i del cap, però pel que feia a la resta del cos, semblava més aviat un indefens. No era pas de raça pura. Estava tant mesclat i remesclat que, des de llavors ençà, havia esdevingut totalment indesxifrable. De totes maneres, els que són de raça pura i dura no m'han agradat mai; i no pas perquè em facin impressió. No. Podríem dir que trobo absurd aquest fet d'enganxar-se retolets a sobre el pit. A saber per quantes mescles van passar abans de ser reconegudes com a tals...

Però si alguna cosa realment em va cridar molt l'atenció, eren aquells ulls tant grossos que tenia. Humits pel brill, aquella lluentor capaç de reflectir tota una vida arran de fil, un paisatge, un horitzó. L'avi també ho deia: "...i a vegades, et semblarà que fins i tot t'escolten, et comprenen, t'admiren... no ho dubtis, ho estaran fent". I després continuava... "I doncs? Per què et penses que tenen aquests ulls tant grans i sense fons? És perquè ho entenen tot, però sovint se'ls hi neguen perquè no es poden expressar tal com voldrien". És ara que em penedeixo de no haver-me escoltat a l'avi abans. A vegades, prenem els avis per "tocats" degut a la seva edat i no ens n'adonem que són la font d'un grup de fets acumulats en l'experiència.

Va ser a partir d'aquest moment quan la meva vida va canviar. Durant la meva infància, sempre havia estat una noia molt tancada. Potser sí que em relacionava amb la gent que m'envoltava, però mai vaig arribar a mantenir una gran amistat d'aquelles on no existeixen els secrets. Solia ser bastant independent i reservada. Tot i així, això que estic dient ara, no és pas del tot veritat, ja que el regal que em van fer els meus pares gairebé es podia considerar com a un amic. I dic gairebé, perquè si ho hagués estat del tot, potser no hagués estat tant de temps esperançada en que algun dia ho pogués ser.

A mida que els dos anàvem creixent, la vida m'esdevenia cada cop molt més complexa. Però amb tot, sempre trobava el moment adequat per explicar-li els meus problemes. Al principi, se'm feia molt difícil això de parlar amb algú que només sap guardar secrets. Fins i tot, sovint em pensava que m'estava tornant boja. Però quan em mirava atentament als ulls i li explicava el què em passava, sentia una pau interior potser més densa que la que m'hagués produït parlar amb algú que no fos ell.

Una vegada, quan només tenia deu anys, la meva mare em va trobar estesa al llit plorant. Es va acostar cap a mi i em va preguntar perquè plorava. Jo no vaig dir res. Dos dies després em va passar el mateix. Tampoc vaig dir res. Finalment, la meva mare, desesperada, em va agafar seriosament i em va dir que li expliqués aquest problema que em tornava una infeliç. Trista i desolada, vaig engegar la gran pregunta: "Mare, explica'm per què ell mai em contesta quan li parlo? Per què es limita només a escoltar-me i callar?". Va fer un somriure amb gran tendresa, em va acaronar la galta esquerra mentre em posava els quatre cabells solts darrere l'orella i em va contestar pausadament: "Filla meva! Però si jo em pensava que ja ho sabies tu això? No poden parlar, és impossible. Almenys fins que no trobin qui va ser el que es va empassar la gramàtica. Diuen que fa molts i molts anys, un d'ells, en veure els problemes que acabaria portant el fet de parlar, es va empassar totes les paraules, d'una en una. Des d'aleshores, mai més ho han pogut fer. És per això que ara, el primer que fan quan es veuen, és ensumar-se els uns als altres, per veure si fan olor a paraula".

Sembla que les paraules que em va dir la meva mare, per molt absurdes que semblessin, em van tranquil·litzar bastant. Potser per la meva ingenuïtat, ja que m'ho vaig creure. Aleshores, va ser quan vaig decidir que els dos aniríem a buscar junts el culpable de tot això, el que s'havia menjat la gramàtica. Cada dia, quan sortíem a passejar, ell continuava actuant amb normalitat, feia el mateix de sempre: ensumar els seus companys. Era jo qui ja no obrava com sempre. Aquest cop, jo també m'hi esforçava per olorar els altres sers, encara que no hagués sentit mai quina olor feia la paraula. Els anys passaven i passaven i encara no havíem trobat res. Estava desesperada.

Quan ja tenia divuit anys, el meu amic es va posar molt malalt i amb qüestió de poques setmanes es va morir. Em vaig quedar amb l'última expressió que em va deixar en el breu record. Em va mirar amb aquells ulls grans, però aquest cop no només els tenia negats, aquesta vegada treien foc. Després d'això, em va engegar un somriure. Només li faltava parlar...

Ara entenc per què els homes heu deixat de parlar. Ara entenc el per què d'uns ulls negats: sou els éssers dels secrets, del rancor, del dolor, que sempre més rossegareu.

Sadurní d'Aloni